

Gîte Michel Fagot

Er staan in het hele Alpenruim zeven berghutten met een Belgische voorgeschiedenis. Maar in Les Houches, bij Chamonix, staat een huis dat een basiskamp was voor meerdere generaties jonge Belgische klimmers. Een stuk patrimonium van ons alpinisme dat, in tegenstelling tot de hutten, nog steeds beheerd wordt door iemand van bij ons.

Velen onder jullie hebben Michel Fagot niet gekend. De millennials al zeker niet. Maar wie hem wel persoonlijk heeft gekend zal hem ook nooit vergeten.

We draaien de klok even terug naar 1960. Dat waren andere tijden. Van overbevolkte hutten was nog geen sprake (behalve de Goûter) en alle klimmers kenden mekaar. Mobiele telefonie zag je enkel in de Bondfilms, op weersvoorspellingen moest je een behoorlijke veiligheidsmarge nemen en er werd nog geklommen met houten ijspikkels en in wollen truien.

Vanuit de Club Alpin Belge (en daar was de BAC een deel van) was men op zoek naar een accommodatie in de vallei van Chamonix om vooral de jeugd een zekere thuisbasis te geven tijdens de zomermaanden. De drijvende kracht achter dit project was een bestuurslid van de sectie Henegouwen, een zeer intelligent maar tegelijk discreet man. Michel Fagot was klein van gestalte maar had grootse ideeën, en wat belangrijker was, hij beheerste de kunst om zijn doel te bereiken. Michel was in het dagelijkse leven priester-leraar in een middelbare school en lid van de congregatie van de Jezuïeten. Dat laatste was niet onbelangrijk om zijn methodiek te begrijpen.

Michel zocht, en hij vond ook wat hij zocht. Zijn oog viel op een klein dorpsschooltje naast de kerk van Les Houches. In juli en augustus stond dat schooltje leeg en na de nodige onderhandelingen (de school was eigendom van het bisdom) kreeg Michel het ter beschikking in de zomermaanden. De klaslokalen werden elk jaar snel omgebouwd tot slaapzaten en een grote eetruimte. Er was een keuken en, wat ontzettend gewaardeerd werd, er kwam elke dag iemand uit het dorp onze afwas doen.

Jongeren van de CAB konden vanaf dan komen en gaan, maar Michel waakte scrupuleus over hun doen en laten.

Elke namiddag had er een vast patroon. Wie plannen had, moest het tijdig aan Michel laten weten, die besliste of je zijn goedkeuring kreeg. Elke namiddag, op de slag van vier was er de algemene briefing waarbij hij met zijn cassetterecordertje het weerbericht afspeelde van zowel de gemeente Chamonix als dat van de luchthaven van Genève. Dan trachtte hij de globale situatie te duiden en viel de beslissing over wat kon en wat niet kon. Er kwamen bijna dagelijks één of meer gidsen langs om advies te geven over een bepaalde route. Zelfs dat had Michel kunnen bekomen.

Michel Fagot had een olifantengeheugen, hij wist van elkeen nog precies wat ze het jaar voordien hadden gepresteerd en hij kon iedereen bijzonder goed inschatten. Hij waakte scrupuleus over de veilige terugkeer van zijn jongeren en waarschuwde tijdig de hulpdiensten bij een zorgwekkende afwezigheid. Michel was geen lesgever, hij liet de jongeren op eigen kracht groeien mits de juiste ondersteuning.

“Notre centre”, zoals hij het altijd met trots noemde, stond enkel open voor leden van CAB en BAC, maar als een buitenstaander eenmaal zijn vertrouwen had gewonnen kneep hij ook daarvoor een oogje dicht. Daar ben ik zelf een levende getuige van.

Michel had ook een ijdel kantje. Hij wist dat de gidsen van Chamonix geregeld kwamen grasduinen in “het boek”. Daarin moest iedereen vooraf zijn plannen in schrijven en ook de terugkeer bevestigen. Hij was wat trots als daar geregeld enkele top-routes in vermeld stonden zoals een arête intégral de Peuterey, of een voie Bonatti au Dru. Of een pillier Walker...

Armand Charlet was een regelmatige bezoeker, maar in de beginjaren kwamen ook Rébuffat, Lachenal en Terray wel eens langs. Uiteraard ook Elie Hanoteau, de eerste Belg die gids werd in Cham.

De twintigers van het eerste uur bleven vaak nog komen als ze al gezette veertigers waren, wat een mooie kruisbestuiving van ervaring opleverde.

Zijn formule was uniek en allicht niet meer dupliceerbaar, de tijden zijn veranderd en er bestaat ook geen tweede Michel Fagot. Hij was sinds 1961 lid van het bestuur van de CAB en van '62 tot '74 secretaris van de sectie Henegouwen. Michel Fagot is in 2004 overleden. Niemand anders heeft zoveel verdienste aan de palmaressen die tussen '60 en '99 werden opgebouwd door zowel Vlaamse als Waalse jonge klimmers.

EEN NIEUWE BESTEMMING

Na '99 vond Michel dat het voor hem genoeg was, de nieuwe eeuw had nood aan nieuwe leiders. Het schooltje was toen al verlaten omdat de gemeente een nieuwe school had gebouwd, en het oude was dringend aan renovatie toe. Enkele CAB-klimmers van toen: Michel Leveque (eigenaar van klimzaal New Rock in Oudergem), Olivier Wetz, Thierry Groliscz, Jean-Claude Samalle waren na 1990 niet van plan om dit terug in Franse handen te laten gaan en hebben er een gîte van gemaakt en naar hem genoemd. Een eerbetoon dat kan tellen.

De CAB zelf heeft een unieke kans laten liggen door het gebouw niet aan te kopen toen ze daar de gelegenheid toe had. Het viertal sloot een nieuwe overeenkomst met de bisschoppen die liep tot 2017. Maar vier mannen die meer verstand hebben van klimmen dan van het uitbaten van een gîte, dat loopt niet van een leien dakje. Met andere woorden: Het was er alles behalve proper. Na klachten namen ze voor de dagelijkse taken vanaf 2012 Ameline De Schutter in dienst. Zij kwam uit Kraainem maar vond er meteen haar draai, zodat ze twee jaar later de vier uitbaters kon overhalen om haar het handelsfonds te verkopen en de zaak zelf uit te baten.

Ameline was vast van plan om de ziel van het huis te behouden en wilde in geen geval de naam wijzigen. Ze beseftte dat hier meer dan een halve eeuw Belgische klimgeschiedenis huisde. De infrastructuur moest evenwel aangepast worden aan de normen van vandaag maar dan liefst als eigenaar, wat haar in 2015 uiteindelijk is gelukt.

De grote slaapzalen met stapelbedden zijn nu opgedeeld in vier kamers van vier bedden, twee met zes bedden en een lager met acht bedden.

In de ruime zomerperiode is er geen trekkerskeuken beschikbaar en betaal je 28 euro voor de overnachting met ontbijt, of 50 euro voor halfpension met een avondmenu van drie gangen. In de herfst- en wintermaanden kan je er zelf koken.

Ameline klaagt wel over de concurrentie van Airbnb maar intussen zijn ze ook officieel een etappe op de Tour du Mont Blanc, dat compenseert veel.

Tegen de wand van de eetzaal hangen de piolet van Michel en zijn oudste klimtouw fraai ingekaderd.

Ameline heeft Michel Fagot nooit gekend, maar ze hoort al zeven jaar de meest fantastische verhalen over hem. Niet enkel van Belgische bezoekers maar ook van de mensen uit het dorp, want inderdaad, hij had er een status.

De geest van Michel Fagot hangt nog steeds in het huis en beschermt de klimmers die van daaruit vertrekken, maar wie hem nooit heeft gekend zal daar helaas niets van merken.

De gîte is vandaag nog altijd een perfecte uitvalsbasis voor tochten en beklimningen in het ruime Mont Blanc gebied. ▲

www.gite-fagot.com

